ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 15ης Μαρτίου 1995 *

Στην υπόθεση Τ-514/93,

Cobrecaf SA, εταιρία γαλλικού δικαίου με έδρα το Concarneau (Γαλλία),

Pêche et Froid SA, εταιρία γαλλικού δικαίου με έδρα το Boulogne-sur-Mer (Γαλλία),

Klipper investissements SARL, εταιρία γαλλικού δικαίου με έδρα το Concarneau,

εκπροσωπούμενες από την Béatrice Ghelber, δικηγόρο Παρισιού, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Nico Schaeffer, 12, avenue de la Porte Neuve,

προσφεύγουσες-ενάγουσες,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένης από τον Gérard Rozet, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Γεώργιο Κρεμλή, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής-εναγομένης,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

που έχει ως αντικείμενο, αφενός, αίτημα ακυρώσεως του από 2 Ιουνίου 1993 εγγράφου της Επιτροπής με το οποίο η καθής αρνήθηκε να καταβάλει στις προσφεύγουσες το υπόλοιπο μιας κοινοτικής ενισχύσεως χορηγηθείσας για τη ναυπήγηση αλιευτικού σκάφους και, αφετέρου, αίτημα να υποχρεωθεί η Επιτροπή βάσει του άρθρου 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ να αποκαταστήσει τις ζημίες που φέρεται ότι υπέστησαν οι προσφεύγουσες,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο, R. Schintgen και R. García-Valdecasas, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 1ης Δεκεμβρίου 1994,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Κανονιστικό πλαίσιο της διαφοράς

1 Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 4028/86 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1986, σχετικά με κοινοτικές δράσεις για τη βελτίωση και την προσαρμογή των διαρθρώ-

σεων του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ L 376, σ. 7, στο εξής: κανονισμός 4028/86), διέπει τη διαρθρωτική πολιτική της Κοινότητας στον τομέα της αλιείας και αποσκοπεί στην ανανέωση και στον εκσυγχρονισμό των αλιευτικών στόλων.

2 Ο κανονισμός αυτός προβλέπει, στο άρθρο 1, ότι, προκειμένου να διευκολυνθεί η διαρθρωτική εξέλιξη του τομέα της αλιείας στο πλαίσιο των κατευθύνσεων της κοινής αλιευτικής πολιτικής, η Επιτροπή μπορεί, υπό τους όρους που προβλέπει ο κανονισμός, να χορηγεί κοινοτική χρηματοδοτική ενίσχυση στις δράσεις οι οποίες αναλαμβάνονται ιδίως στους τομείς της αναδιαρθρώσεως, της ανανεώσεως και του εκσυγχρονισμού του αλιευτικού στόλου.

3 Ο κανονισμός ορίζει, στο άρθρο 6, παράγραφος 1, ότι η Επιτροπή μπορεί να χορηγεί κοινοτική χρηματοδοτική ενίσχυση σε δημόσια, ημιδημόσια ή ιδιωτικά σχέδια επενδύσεων σχετικά με την αγορά ή τη ναυπήγηση νέων αλιευτικών σκαφών.

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

4 Οι προσφεύγουσες-ενάγουσες, Cobrecaf SA, Pêche et Froid SA και Klipper investissements SARL, αποτελούν μία από τις πέντε μονάδες ελέγχου του γαλλικού στόλου αλιείας τόνου και αντιπροσωπεύουν, έχοντας υπό την κυριότητά τους δεκατέσσερα σκάφη αλιείας τόνου, το ήμισυ σχεδόν του σχετικού γαλλικού αλιευτικού δυναμικού. Το 1989, τέσσερις εταιρίες, μεταξύ των οποίων οι τρεις προσφεύγουσες, συνέστησαν κοινοπραξία για την παραγγελία δύο σκαφών αλιείας τόνου, με σκοπό την ανανέωση του αλιευτικού τους στόλου με πώληση, εκτός της Κοινότητας, των τριών παλαιότερων αλιευτικών σκαφών τους.

5 Υπό τις συνθήκες αυτές η προσφεύγουσα Cobrecaf υπέβαλε στις 5 Οκτωβρίου 1989 αίτηση χορηγήσεως κοινοτικής χρηματοδοτικής ενισχύσεως δυνάμει του κανονισμού 4028/86, την οποία υπέγραψαν από κοινού και οι δύο άλλες προ-

σφεύγουσες, σχετικά με τη ναυπήγηση δύο αλιευτικών σκαφών, μεταξύ των οποίων το σκάφος Gueotec. Η προβλεπομένη επένδυση περιελάμβανε δαπάνες συνολικού ύψους 91 500 000 γαλλικών φράγκων (FF), το 25 % των οποίων επρόκειτο να καλυφθούν με κοινοτική χρηματοδοτική ενίσχυση, ήτοι με ποσό 22 875 000 FF. Η γαλλική επιβλέπουσα αρχή, η Διεύθυνση Θαλάσσιας Αλιείας του Υφυπουργείου Αλιείας (στο εξής: γαλλική Διεύθυνση Θαλάσσιας Αλιείας), ενέκρινε το σχέδιο και το διαβίβασε στην Επιτροπή. Το σχέδιο πρωτοκολλήθηκε στις 31 Οκτωβρίου 1989 στη Γενική Διεύθυνση Αλιείας (ΓΔ XIV) της Επιτροπής με τα στοιχεία F/0028/90/01.

6 Στις 26 Φεβρουαρίου 1990, η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες από τη γαλλική Διεύθυνση Θαλάσσιας Αλιείας.

7 Στις 9 Μαρτίου 1990, η γαλλική Διεύθυνση Θαλάσσιας Αλιείας απέστειλε στην Επιτροπή προϋπολογισμό δαπανών, τον οποίο συνέταξαν στις 6 Μαρτίου 1990 τα ναυπηγεία Bréheret, Leroux και Lotz.

8 Με απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 1990, η Επιτροπή χορήγησε για το εν λόγω σχέδιο επενδύσεως κοινοτική χρηματοδοτική ενίσχυση για το 25 % των συνολικών δαπανών που θα ετύγχαναν εγκρίσεως. Κρίνοντας ότι από το συνολικό ποσό της επενδύσεως (91 500 000 FF) έπρεπε να αφαιρεθεί ποσό 14 170 000 FF, που αντιστοιχούσε σε μη εγκριθείσες δαπάνες, ήτοι 6 570 000 FF αφορώντα την αγορά διχτυών, το κόστος των οποίων υπερέβαινε το 10 % της συνολικής επενδύσεως, ή αφορώντα προϋπολογισμούς δαπανών που δεν εξειδικεύονταν, καθώς και 7 600 000 FF σχετικά με την αγορά μη προσδιοριζομένου υλικού, η Επιτροπή καθόρισε σε 19 332 500 FF το ποσό της κοινοτικής ενισχύσεως.

9 Με έγγραφο της 1ης Φεβρουαρίου 1991, η γαλλική Διεύθυνση Θαλάσσιας Αλιείας παρατήρησε στη ΓΔ XIV ότι στο παράρτημα C3 του διοικητικού εγγράφου του σχεδίου αναφερόταν ποσό 3 500 000 FF για την αγορά διχτυών αλιείας, αντιστοιχούν σε 3 % του κόστους της συνολικής επενδύσεως, και ότι σε αυτό το ίδιο παράρτημα δεν περιλαμβανόταν κανένα ποσό ύψους 7 600 000 FF.

Συνεπώς, ζήτησε από τη ΓΔ XIV να την πληροφορήσει σε τι ακριβώς αντιστοιχούσαν τα δύο ποσά τα οποία δεν εγκρίθηκαν, καθώς και τους λόγους που οδήγησαν την Επιτροπή στην απόρριψή τους.

10 Στις 25 Φεβρουαρίου 1991, ο διευθυντής της société interprofessionnelle pour le développement des industries thonières (στο εξής: Siditho) ανακοίνωσε στην προσφεύγουσα Cobrecaf ότι ο προϊστάμενος της αρμόδιας για τους εμπορικούς στόλους διοικητικής μονάδας της διευθύνσεως Διαρθρώσεων της ΓΔ XIV τον πληροφόρησε, επ' ευκαιρία μιας συσκέψεως, ότι η άρνηση της Επιτροπής να εγκρίνει δαπάνες ύψους 3 500 000 FF αφορώσες το κόστος αλιευτικών διχτυών οφειλόταν σε συντακτικό σφάλμα των σχετικών εγγράφων και ότι το εν λόγω σφάλμα επρόκειτο να διορθωθεί.

11 Στις 31 Μαΐου 1991 η γαλλική Διεύθυνση Θαλάσσιας Αλιείας ζήτησε από τη ΓΔ XIV να επανεξετάσει τον σχετικό φάκελο, λαμβάνοντας υπόψη ένα έγγραφο το οποίο συνέταξαν στις 23 Απριλίου 1991 τα ναυπηγεία Bréheret, Leroux και Lotz, στο οποίο διευκρινίζονταν οι κατασκευές και οι διαρρυθμίσεις που πραγματοποιήθηκαν στο ως άνω σκάφος αλιείας τόνου, καθώς και το κόστος τους.

12 Στις 31 Ιουλίου 1991, η γαλλική Διεύθυνση Θαλάσσιας Αλιείας πληροφόρησε τη ΓΔ XIV ότι το αλιευτικό σκάφος Gueotec δεν θα αντικαθιστούσε, όπως προβλεπόταν αρχικά, τα σκάφη C. Colomb και F. de Magellan, αλλά τα σκάφη C. Colomb και Glenan.

13 Στις 10 Ιανουαρίου 1992, η ΓΔ XIV προχώρησε στην καταβολή 19 332 500 FF στην προσφεύγουσα Cobrecaf. Η τελευταία επιβεβαίωσε τη λήψη του ποσού αυτού στις 17 Ιανουαρίου 1992 και ζήτησε να της καταβληθεί επιπλέον το υπόλοιπο της κοινοτικής χρηματοδοτικής ενισχύσεως το οποίο ανέμενε, ήτοι 3 542 500 FF.

14 Στις 30 Απριλίου 1992 η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση περί τροποποιήσεως της από 20 Δεκεμβρίου 1990 αποφάσεώς της, που κοινοποιήθηκε στις 5 Μαΐου 1992 στην Cobrecaf συμφώνως προς το άρθρο 191 της Συνθήκης. Η απόφαση

αυτή εκδόθηκε, αφενός, για να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι τη θέση των σκαφών C. Colomb και F. de Magellan έλαβαν τα σκάφη C. Colomb και Glenan και, αφετέρου, για να προστεθεί το προπαρατεθέν ποσό των 6 570 000 FF μεταξύ των δαπανών που δικαιολογούν ενίσχυση. Κατά συνέπεια, η απόφαση καθόρισε το ύψος της κοινοτικής χρηματοδοτικής ενισχύσεως σε 20 975 000 FF.

15 Με έγγραφο της 20ής Μαΐου 1992, η προσφεύγουσα Cobrecaf γνωστοποίησε ότι έλαβε την απόφαση της 30ής Απριλίου 1992 και πληροφορήθηκε τη μερική διόρθωση του ποσού που είχε ληφθεί ως βάση για τον υπολογισμό της κοινοτικής χρηματοδοτικής ενισχύσεως, ζήτησε δε από την Επιτροπή να της καταβάλει, στο πλαίσιο μιας δεύτερης διορθώσεως, το υπόλοιπο της χρηματοδοτικής ενισχύσεως, το οποίο αντιστοιχούσε στην επένδυση για την οποία είχε υποβάλει έγκυρα παραστατικά.

16 Στις 12 Ιουνίου 1992, η Επιτροπή κατέβαλε το ποσό των 1 642 500 FF στην Cobrecaf, αντιπροσωπεύον το καλυπτόμενο από την κοινοτική ενίσχυση μέρος των 6 570 000 FF, που περιλαμβανόταν στις εγκεκριμένες δαπάνες κατ' εφαρμογή της αποφάσεως της 30ής Απριλίου 1992.

17 Με έγγραφο της 21ης Δεκεμβρίου 1992, η γαλλική Διεύθυνση Θαλάσσιας Αλιείας υπενθύμισε στη ΓΔ XIV ότι κατά την έκδοση της από 30 Απριλίου 1992 αποφάσεως δεν είχε ληφθεί υπόψη το ποσό των 7 600 000 FF για τον προσδιορισμό των δαπανών που δικαιολογούν ενίσχυση και για τον καθορισμό της κοινοτικής χρηματοδοτικής ενισχύσεως, καθώς και ότι αυτή η παράλειψη προξενούσε σοβαρές δυσχέρειες στην Cobrecaf. Συνεπώς, ζήτησε από τη ΓΔ XIV να της γνωστοποιήσει την τελική απόφαση της Επιτροπής.

18 Με έγγραφο της 6ης Απριλίου 1993 η Cobrecaf προέβη σε νέο διάβημα ενώπιον της ΓΔ XIV, κάνοντας μνεία των προφορικών διαβεβαιώσεων που φέρεται ότι της είχαν δοθεί σχετικά με μεταγενέστερη διόρθωση του ποσού της κοινοτικής χρηματοδοτικής ενισχύσεως.

19 Με έγγραφο της 2ας Ιουνίου 1993, η ΓΔ XIV πληροφόρησε τη γαλλική Διεύθυνση Θαλάσσιας Αλιείας ότι δεν μπορούσε παρά να εμμείνει στην από 30 Απριλίου 1992 απόφασή της, κατόπιν εκτιμήσεως των διαθέσιμων στοιχείων σχετικά με τις δαπάνες που δικαιολογούν ενίσχυση και ενόψει των συμπληρωματικών πληροφοριών τις οποίες είχε ζητήσει και οι οποίες της παρασχέθηκαν.

20 Στις 9 Ιουνίου 1993, η γαλλική Διεύθυνση Θαλάσσιας Αλιείας διαβίβασε το από 2 Ιουνίου 1993 έγγραφο της Επιτροπής στην Cobrecaf.

21 Υπό τις συνθήκες αυτές οι προσφεύγουσες άσκησαν την παρούσα προσφυγή, με δικόγραφο το οποίο κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 16 Σεπτεμβρίου 1993.

22 Με απόφαση της 7ης Ιουλίου 1994, το Πρωτοδικείο, αφού άκουσε τις παρατηρήσεις των διαδίκων, παρέπεμψε την υπόθεση σε τριμελές τμήμα.

23 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Εντούτοις, το Πρωτοδικείο απηύθυνε μία ερώτηση στην Επιτροπή, η οποία απάντησε με έγγραφο της 18ης Νοεμβρίου 1994.

24 Οι διάδικοι ανέπτυξαν τις παρατηρήσεις τους και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 1ης Δεκεμβρίου 1994.

Αιτήματα των διαδίκων

25 Με το δικόγραφο της προσφυγής τους οι προσφεύγουσες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

1) να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση με όλες τις έννομες συνέπειές της (δηλαδή να τους επιδικάσει το απομένον ποσό των 1 900 000 FF)·

2) να υποχρεώσει την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα να καταβάλει 825 438 FF ως αποζημίωση στη συνιδιοκτήτρια του σκάφους Gueotec εφοπλιστική εταιρία, νομιμοτόκως από της υποβολής του σχετικού αιτήματος·

επικουρικά,

3) να υποχρεώσει την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα να καταβάλει στην προσφεύγουσα εφοπλιστική εταιρία ποσό 1 900 000 FF που αντιστοιχεί στο υπόλοιπο της ενισχύσεως που χορηγήθηκε με απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 1990.

26 Με το υπόμνημά τους απαντήσεως οι προσφεύγουσες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

να καταδικάσει την καθής στα δικαστικά έξοδα, καθώς και να την υποχρεώσει να καταβάλει 80 000 FF για έξοδα παροχής δικηγορικών συμβουλών.

27 Η καθής ζητεί από το Πρωτοδικείο:

1) να κηρύξει απαράδεκτη την προσφυγή ακυρώσεως της από 2 Ιουνίου 1993 αποφάσεως της Επιτροπής·

επικουρικά,

2) να απορρίψει ως αβάσιμο το αίτημα ακυρώσεως της εν λόγω αποφάσεως·

3) να κηρύξει αβάσιμο το κύριο αίτημα αποκαταστάσεως της ζημίας την οποία διατείνονται ότι υπέστησαν οι προσφεύγουσες·

4) να κηρύξει απαράδεκτο και, επικουρικά, αβάσιμο το επικουρικό αίτημα αποκαταστάσεως της ζημίας την οποία διατείνονται ότι υπέστησαν οι προσφεύγουσες·

5) να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Επί του αιτήματος ακυρώσεως της αποφάσεως της 2ας Ιουνίου 1993

Παράθεση της επιχειρηματολογίας των διαδίκων

28 Η Επιτροπή προβάλλει ένσταση απαραδέκτου του αιτήματος ακυρώσεως της επίμαχης αποφάσεως, διατεινόμενη καταρχάς ότι η από 2 Ιουνίου 1993 απόφαση, την ακύρωση της οποίας ζητούν οι προσφεύγουσες, δεν αποτελεί πράξη δεκτική προσφυγής ακυρώσεως κατά την έννοια του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΟΚ (που κατέστη στη συνέχεια Συνθήκη ΕΚ, στο εξής: Συνθήκη), καθόσον περιορίζεται σε επιβεβαίωση του περιεχομένου της επίσημης αποφάσεως της Επιτροπής της 30ής Απριλίου 1992, κατόπιν διαβουλεύσεως με τη μόνιμη επιτροπή διαρθρώσεων αλιείας. Μόνον αυτή η απόφαση παράγει δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα ικανά να επηρεάσουν τα συμφέροντα των προσφευγουσών, καθόσον με αυτήν εκφράσθηκε η οριστική θέση της Επιτροπής με τις τροποποιήσεις που επήλθαν στην από 20 Δεκεμβρίου 1990 αρχική της απόφαση.

29 Το από 2 Ιουνίου 1993 έγγραφο δεν αποτελεί νέα απόφαση, εκδοθείσα κατόπιν επανεξετάσεως της καταστάσεως βάσει συμπληρωματικών πληροφοριακών στοιχείων τα οποία ζήτησε και έλαβε η Επιτροπή μετά τις 30 Απριλίου 1992. Το μόνο αίτημα παροχής πληροφοριών που απευθύνθηκε στις προσφεύγουσες είναι εκείνο της 26ης Φεβρουαρίου 1990, στο οποίο η γαλλική Διεύθυνση Θαλάσσιας Αλιείας απάντησε στις 9 Μαρτίου 1990, οι δε μόνες συμπληρωματικές πληροφορίες που παρέσχαν οι προσφεύγουσες στις 31 Μαΐου 1991 αφορούσαν τις λεπτομέρειες σχετικά με το κόστος του μη προσδιοριζόμενου υλικού. Τα στοιχεία αυτά όμως είχαν ήδη ληφθεί υπόψη κατά την έκδοση της αποφάσεως της 30ής Απριλίου 1992.

30 Η Επιτροπή υποστηρίζει στη συνέχεια ότι, και αν ακόμα υποτεθεί ότι το από 2 Ιουνίου 1993 έγγραφο μπορεί να θεωρηθεί ως απόφαση δεκτική προσφυγής ακυρώσεως, η απο 16 Σεπτεμβρίου 1993 προσφυγή πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη διότι υποβλήθηκε εκπροθέσμως.

31 Επιπλέον, η Επιτροπή αρνείται να δεχθεί ότι το έγγραφο που της απηύθυνε η γαλλική Διεύθυνση Θαλάσσιας Αλιείας στις 20 Μαΐου 1992 μπορεί μεν να θεωρηθεί ως προσφυγή ενώπιον αναρμόδιου οργάνου, αλλά πρέπει να θεωρηθεί παραδεκτή λόγω συγγνωστής πλάνης, προκληθείσας εξαιτίας της δικής της συμπεριφοράς. Συναφώς, η Επιτροπή αμφισβητεί την ύπαρξη των προφορικών διαβεβαιώσεων τις οποίες φέρεται ότι παρέσχαν ορισμένοι υπάλληλοί της, όπως διαλαμβάνονται στο από 7 Ιανουαρίου 1994 απευθυνόμενο στην Cobrecaf έγγραφο της γαλλικής Διευθύνσεως Θαλάσσιας Αλιείας. Εν πάση περιπτώσει, ο επιδεικνύων τη συνήθη επιμέλεια επιχειρηματίας δεν μπορεί να αγνοεί ότι οι προφορικές διαβεβαιώσεις ενός υπαλλήλου δεν μπορούν να προδικάσουν την κρίση του κοινοτικού οργάνου στο οποίο αυτός υπηρετεί ούτε, κατά μείζονα λόγο, την εκφράζουν.

32 Οι προσφεύγουσες αμφισβητούν ότι το από 2 Ιουνίου 1993 έγγραφο μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί απλώς επιβεβαίωση της αποφάσεως της 30ής Απριλίου 1992. Από το ίδιο το γράμμα του εν λόγω εγγράφου προκύπτει ότι η Επιτροπή, «αφού ζήτησε και έλαβε συμπληρωματικές πληροφορίες από τη γαλλική Διεύθυνση Θαλάσσιας Αλιείας», θέλησε να αντικαταστήσει με την από 2 Ιουνίου 1993 απόφασή της την απόφαση της 30ής Απριλίου 1992, το δε γεγονός ότι η

απόφαση αυτή απλώς επιβεβαιώνει μια προηγούμενη δεν είναι φύσεως τέτοιας ώστε να αναιρεί τον χαρακτήρα της από 2 Ιουνίου 1993 πράξεως ως δεκτικής προσφυγής (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Δεκεμβρίου 1987, 206/85, Beiten κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 5301, σκέψη 8, και την απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Φεβρουαρίου 1992, Τ-16/90, Παναγιωτοπούλου κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1992, σ. II-89, σκέψη 20).

33 Οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι, καθόσον η Επιτροπή, με την από 30 Απριλίου 1992 απόφασή της, είχε ήδη προβεί σε διόρθωση υπολογιστικού λάθους σχετικά με το κόστος των αλιευτικών διχτυών, μπορούσαν βάσιμα να πιστεύουν ότι, παρέχοντας λεπτομερέστερες πληροφορίες στην Επιτροπή, η καθής θα ήταν διατεθειμένη να επανεξετάσει τον σχετικό φάκελο και να αναθεωρήσει και την απόφαση της 30ής Απριλίου 1992. Συναφώς, διατείνονται ότι υπάλληλοι της Επιτροπής τις είχαν διαβεβαιώσει επανειλημμένα ότι επρόκειτο να εκδοθεί νέα απόφαση προς διόρθωση του σφάλματος σχετικά με το ποσό των 7 600 000 FF που δεν ενεκρίθη λόγω μη προσδιορισμού του αντιστοιχούντος προς το ποσό αυτό υλικού. Με το προαναφερθέν έγγραφο της 7 Ιανουαρίου 1994, η γαλλική Διεύθυνση Θαλάσσιας Αλιείας επιβεβαίωσε ότι το σύνολο του κόστους του σχεδίου θα λαμβανόταν υπόψη για τον υπολογισμό της κοινοτικής χρηματοδοτικής ενισχύσεως.

34 Όσον αφορά το προβαλλόμενο εκπρόθεσμο της προσφυγής, καθόσον αυτή στρέφεται κατά του από 2 Ιουνίου 1993 εγγράφου, οι προσφεύγουσες διατείνονται ότι έλαβαν το ως άνω έγγραφο μόλις στις 20 Ιουλίου 1993 και προβάλλουν τον ισχυρισμό ότι η Επιτροπή δεν προσκομίζει καμία απόδειξη σχετικά με την ημερομηνία λήψεως του εγγράφου αυτού.

35 Επικουρικά, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν τελικά ότι, ακόμα και αν υποτεθεί ότι το από 2 Ιουνίου 1993 έγγραφο της Επιτροπής απλώς επιβεβαιώνει την απόφαση της 30ής Απριλίου 1992, το απευθυνθέν στην Επιτροπή στις 20 Μαΐου 1992 έγγραφο πρέπει να θεωρηθεί ως παραδεκτή προσφυγή στρεφόμενη κατά της αποφάσεως της 30ής Απριλίου 1992 ενώπιον αναρμοδίου οργάνου. Το γεγονός ότι οι προσφεύγουσες απηύθυναν στην Επιτροπή το έγγραφο της 20ής Μαΐου 1992 αντί να ασκήσουν νομοτύπως προσφυγή κατά της απο-

φάσεως της 30ής Απριλίου 1992 οφειλόταν σε συγγνωστή πλάνη, προκληθείσα εξαιτίας της συμπεριφοράς της Επιτροπής. Οι υπάλληλοι της νομικής υπηρεσίας τις είχαν διαβεβαιώσει προφορικά ότι η Επιτροπή θα επανεξέταζε την απόφαση της 30ής Απριλίου 1992 και ότι θα κατέβαλλε το σύνολο της ενισχύσεως που είχε ζητηθεί, δημιουργώντας έτσι επιτρεπτή σύγχυση σε καλόπιστο πολίτη και σε συναλλασσόμενο με συνήθη ενημέρωση ο οποίος επέδειξε όλη την επιμέλεια που απαιτείται (βλ. την απόφαση του Πρωτοδικείου της 16ης Μαρτίου 1993, T-33/89 και T-74/89, Blackman κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1993, σ. II-249, σκέψεις 32 έως 36).

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

36 Καταρχάς, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι οι προσφεύγουσες έλαβαν γνώση του από 2 Ιουνίου 1993 εγγράφου πριν από τις 10 Ιουλίου 1993. Επομένως, ο λόγος που στηρίζεται στο εκπρόθεσμο της προσφυγής ακυρώσεως, στον βαθμό που αυτή στρέφεται κατά του εν λόγω εγγράφου, πρέπει να απορριφθεί.

37 Στη συνέχεια, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι τόσο η απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 1990 όσο και η απόφαση της 30ής Απριλίου 1992 κοινοποιήθηκαν στις προσφεύγουσες σύμφωνα με το άρθρο 191, παράγραφος 3, της Συνθήκης.

38 Συνεπώς, οι προσφεύγουσες, ως αποδέκτες των προπαρατεθεισών αποφάσεων, δεν μπορούσαν να σχηματίσουν εσφαλμένη αντίληψη όσον αφορά το γεγονός ότι είχαν αρχίσει να τρέχουν οι προθεσμίες που προβλέπονται από το άρθρο 173 της Συνθήκης.

39 Οι προσφεύγουσες προβάλλουν ως δικαιολογία για τη μη άσκηση προσφυγής κατά των αποφάσεων αυτών ότι, αφενός, η Επιτροπή είχε ήδη διορθώσει προηγουμένως ένα σφάλμα υπολογισμού, στο οποίο είχε υποπέσει με την αρχική της απόφαση, σχετικά με τον συνυπολογισμό του κόστους των αλιευτικών διχτυών, και, αφετέρου, ότι υπάλληλοι της Επιτροπής τις είχαν διαβε-

βαιώσει προφορικά ότι θα τους καταβαλλόταν το υπόλοιπο της ενισχύσεως. Θεωρούν ότι υπέπεσαν σε συγγνωστή πλάνη, λόγω της συμπεριφοράς της Επιτροπής, επικαλούνται δε, προς στήριξη της απόψεώς τους, έγγραφο που τους απέστειλε στις 7 Ιανουαρίου 1994 η γαλλική Διεύθυνση Θαλάσσιας Αλιείας, με το οποίο ο υπεύθυνος για το τμήμα θαλάσσιας αλιείας επιβεβαιώνει, απαντώντας σε αίτημα της Cobrecaf, ότι «ελέχθη προφορικά πολλές φορές από υπαλλήλους της Επιτροπής που ήταν τότε υπεύθυνοι για τη σχετική υπόθεση ότι θα λαμβανόταν υπόψη το συνολικό κόστος ύψους 91 000 000 FF».

40 Συναφώς, το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι, όσον αφορά τις προθεσμίες προς άσκηση προσφυγής, οι οποίες, κατά πάγια νομολογία, δεν είναι στη διάθεση ούτε του δικαστή ούτε των διαδίκων και έχουν χαρακτήρα δημοσίας τάξεως, η έννοια της συγγνωστής πλάνης πρέπει να ερμηνεύεται συσταλτικά και μπορεί να αφορά μόνον εξαιρετικές περιστάσεις κατά τις οποίες, ιδίως, το οικείο όργανο επέδειξε συμπεριφορά που μπορεί να προκαλέσει, από μόνη της ή σε καθοριστικό βαθμό, επιτρεπτή σύγχυση σε καλόπιστο πολίτη και σε συναλλασσόμενο με συνήθη ενημέρωση που επέδειξε όλη την επιμέλεια που απαιτείται (βλ. την προαναφερθείσα απόφαση Blackman κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 34).

41 Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει, χωρίς να προδικάζει την αποδεικτική αξία του από 7 Ιανουαρίου 1994 εγγράφου, που συντάχθηκε κατόπιν αιτήματος των προσφευγουσών μετά την κατάθεση του υπομνήματος αντικρούσεως της Επιτροπής, ότι οι προφορικές διαβεβαιώσεις περί των οποίων γίνεται μνεία σ' αυτό, ακόμα και αν θεωρηθεί ότι αποδεικνύονται, λαμβανομένων υπόψη των υποχρεώσεων που υπέχει κάθε επιχειρηματίας που επιδεικνύει τη συνήθη επιμέλεια, δεν μπορούν να αποτελούν εξαιρετική περίσταση ικανή να καταστήσει συγγνωστή τη μη άσκηση προσφυγής κατά των αποφάσεων τις οποίες εξέδωσε η Επιτροπή στις 20 Δεκεμβρίου 1990 και στις 30 Απριλίου 1992. Πράγματι, τίποτα δεν εμπόδιζε τις προσφεύγουσες να ασκήσουν προσφυγή κατά της αποφάσεως της 30ής Απριλίου 1992, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν απάντησε στο από 20 Μαΐου 1992 έγγραφό τους, με το οποίο ζήτησαν την καταβολή του υπολοίπου της ζητηθείσας ενισχύσεως.

42 Επομένως, οι προσφεύγουσες δεν μπορούσαν να πλανώνται σχετικά με τον οριστικό χαρακτήρα των αποφάσεων της 20ής Δεκεμβρίου 1990 και της 30ής Απριλίου 1992, οι οποίες καθόρισαν σαφώς και χωρίς να αφήνουν περιθώρια για αμφιβολίες το ύψος της ενισχύσεως που τους εχορηγείτο.

43 Με έγγραφα της 20ής Μαΐου 1992, της 21ης Δεκεμβρίου 1992 και της 6ης Απριλίου 1993, αντίστοιχα, οι προσφεύγουσες και η γαλλική Διεύθυνση Θαλάσσιας Αλιείας ζήτησαν από την Επιτροπή να επανεξετάσει τις αποφάσεις της.

44 Κατά πάγια νομολογία, όταν ο προσφεύγων αφήνει να παρέλθει η προθεσμία για να στραφεί κατ' αποφάσεως η οποία προβλέπει με σαφήνεια τη λήψη μέτρου έχοντος έννομα αποτελέσματα που θίγουν τα συμφέροντά του και η οποία έχει δεσμευτική ισχύ έναντι αυτού, δεν μπορεί να προκαλέσει την εκ νέου έναρξη της εν λόγω προθεσμίας ζητώντας από το κοινοτικό όργανο να επανεξετάσει την απόφασή του και ασκώντας προσφυγή κατά της απορριπτικής αποφάσεως με την οποία επιβεβαιώνεται η προηγούμενη απόφαση (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 15ης Δεκεμβρίου 1988, 166/86 και 220/86, Irish Cement κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 6473, σκέψη 16, και της 25ης Μαΐου 1993, C-199/91, Foyer culturel du Sart-Tilman κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-2667, σκέψεις 23 και 24).

45 Εν προκειμένω, επομένως, πρέπει να εξεταστεί αν το από 2 Ιουνίου 1993 έγγραφο, με το οποίο η Επιτροπή αρνήθηκε να επανεξετάσει τις προηγούμενες αποφάσεις της, περιορίζεται απλώς σε επιβεβαίωση των αποφάσεων που είχαν εκδοθεί προηγουμένως ή αν μετέβαλε ουσιωδώς τη νομική κατάσταση των προσφευγουσών σε σχέση με εκείνη την οποία δημιούργησε η απόφαση της 30ής Απριλίου 1992, διότι στηρίχθηκε σε ένα νέο στοιχείο, ικανό να παραγάγει δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα δυνάμενα να θίξουν τα συμφέροντα των προσφευγουσών.

46 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί το περιεχόμενο του από 2 Ιουνίου 1993 εγγράφου, που έχει ως εξής:

«Με το έγγραφο περί του οποίου γίνεται μνεία (έγγραφο υπ' αριθ. 2496 του Boyer, βοηθού διευθυντή στη γαλλική Διεύθυνση Θαλάσσιας Αλιείας, της 21ης Δεκεμβρίου 1992), η Διεύθυνσή σας ζήτησε να πληροφορηθεί την οριστική απόφαση της Επιτροπής επί της σχετικής υποθέσεως.

Όπως γνωρίζετε, η Επιτροπή, μετά από διαβούλευση με τη μόνιμη επιτροπή διαρθρώσεων, εξέδωσε την απόφαση της 30ής Απριλίου 1992 [C(92) 915], η οποία τροποποίησε την απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 1990, περί καθορισμού της κοινοτικής ενισχύσεως για τη ναυπήγηση του Gueotec.

Για την έκδοση της εν λόγω τροποποιητικής αποφάσεως ελήφθη υπόψη η αλλαγή σχετικά με τα αλιευτικά σκάφη και η προσθήκη του κόστους των διχτυών στα εγκεκριμένα έξοδα.

Ενόψει των στοιχείων εκτιμήσεως που αφορούν τις δυνάμενες να εγκριθούν δαπάνες, τα οποία έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή αφού ζήτησε και έλαβε από τη Διεύθυνσή σας συμπληρωματικές πληροφορίες, η Επιτροπή δεν μπορεί παρά να εμμείνει στην απόφασή της της 30ής Απριλίου 1992.»

(Ακολουθεί τυπικός χαιρετισμός)

47 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι με το έγγραφο αυτό η Επιτροπή εξέφρασε με σαφήνεια και χωρίς να δίδει λαβή για αμφιβολίες τη βούλησή της να εμμείνει στην απόφασή της της 30ής Απριλίου 1992. Πράγματι, ναι μεν γίνεται ασφαλώς μνεία των συμπληρωματικών πληροφοριακών στοιχείων που ζήτησε και έλαβε από τη γαλλική Διεύθυνση Θαλάσσιας Αλιείας, ωστόσο, όπως παραδέχθηκαν οι προσφεύγουσες κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση κατόπιν ερωτήσεως του Πρωτοδικείου, από τα έγγραφα της δικογραφίας προκύπτει ότι ούτε η Επιτροπή ζήτησε εγγράφως ούτε οι προσφεύγουσες υπέβαλαν εγγράφως πληροφορίες μετά την απόφαση της 30ής Απριλίου 1992.

48 Εξάλλου, το από 7 Ιανουαρίου 1994 έγγραφο, το οποίο είναι μεταγενέστερο της ασκήσεως της προσφυγής, δεν αποδεικνύει ότι η Επιτροπή ζήτησε και έλαβε, επ' ευκαιρία ανεπισήμων και προφορικών επαφών, νέα πληροφοριακά στοιχεία με σκοπό τον προσδιορισμό του υπολοίπου της ζητουμένης ενισχύσεως.

49 Επομένως, το από 2 Ιουνίου 1993 έγγραφο δεν περιλαμβάνει κανένα στοιχείο ικανό να του προσδώσει τον χαρακτήρα νέας αποφάσεως σε σχέση με την απόφαση της 30ής Απριλίου 1992.

50 Συνεπώς, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη καθόσον με αυτή ζητείται η ακύρωση της αποφάσεως της 2ας Ιουνίου 1993.

Επί του αιτήματος αποζημιώσεως

Παράθεση της επιχειρηματολογίας των διαδίκων

51 Οι προσφεύγουσες ζητούν, κυρίως, να υποχρεωθεί η Επιτροπή, δυνάμει του άρθρου 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, να τους καταβάλει ποσό 825 438 FF προς αποκατάσταση της ζημίας που διατείνονται ότι υπέστησαν λόγω της καθυστερήσεως της Επιτροπής να επανορθώσει σοβαρά σφάλματά της. Επικουρικώς, ζητούν να υποχρεωθεί η Επιτροπή να τους καταβάλει ποσό 1 900 000 FF, το οποίο αντιστοιχεί στο μέρος της κοινοτικής ενισχύσεως που αφορά τις δαπάνες τις οποίες κακώς απέρριψε η Επιτροπή.

52 Η Επιτροπή διατείνεται, καταρχάς, ότι το επικουρικώς υποβαλλόμενο αίτημα των προσφευγουσών προς αποζημίωση είναι απαράδεκτο, διότι με αυτό ζητείται στην πράξη η απογύμνωση από τα αποτελέσματά της της προσβαλλομένης αποφάσεως της 2ας Ιουνίου 1993, η οποία αποτελεί στην πραγματικότητα απλώς επιβεβαίωση της αποφάσεως της 30ής Απριλίου 1992, αναιρώντας με τον τρόπο αυτό τη διακριτική ευχέρεια την οποία έχει η Επιτροπή προς εκτέλεση ενδεχόμενης ακυρωτικής αποφάσεως του Πρωτοδικείου και οδηγώντας έτσι με πλάγιο τρόπο στο ίδιο αποτέλεσμα με προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως της 30ής Απριλίου 1992, προσφυγή η οποία είναι προφανώς εκπρόθεσμη (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62,

Plaumann κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 937, και τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Gulmann στην απόφαση του Δικαστηρίου της 1ης Απριλίου 1993, C-25/91, Pesqueras Echebastar κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-1719, I-1745, σημεία 20 έως 22).

53 Στη συνέχεια, η Επιτροπή αρνείται ότι υπέπεσε σε πταίσματα ικανά να δημιουργήσουν εξωσυμβατική ευθύνη της. Δέχεται, ασφαλώς, ότι υπέπεσε σε σφάλμα με την απόφασή της της 20ής Δεκεμβρίου 1990, μη λαμβάνοντας υπόψη δαπάνες που έπρεπε να εγκριθούν, ύψους 6 570 000 FF, παρατηρεί όμως ότι το σφάλμα αυτό επανορθώθηκε με την απόφαση της 30ής Απριλίου 1992.

54 Όσον αφορά τη ζημία που ισχυρίζονται ότι υπέστησαν οι προσφεύγουσες, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η χορήγηση χρηματοδοτικής ενισχύσεως στο πλαίσιο του κανονισμού 4028/86 δεν αποτελεί κεκτημένο δικαίωμα των προσφευγουσών. Η Επιτροπή αρνείται επίσης ότι υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ των πταισμάτων στα οποία φέρεται ότι υπέπεσε και της προβαλλομένης ζημίας. Διατείνεται ότι η προβαλλόμενη από τις προσφεύγουσες ζημία δεν οφείλεται στη συμπεριφορά της, αλλά προκλήθηκε από εκείνη των ίδιων των θυμάτων και του εμπλεκόμενου κράτους μέλους. Οι προσφεύγουσες υπέβαλαν ατελή αίτηση περί χορηγήσεως ενισχύσεως και σχέδιο προϋπολογισμού δαπανών από το οποίο προέκυπτε η αγορά μη προσδιοριζόμενου υλικού. Ομοίως, το κράτος μέλος δεν αντέδρασε παρά την υποχρέωση επιδείξεως επιμελείας που υπέχει στο πλαίσιο της συμμετοχής του στη διαδικασία καθορισμού της ζητούμενης ενισχύσεως.

55 Οι προσφεύγουσες απαντούν ότι κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου η αγωγή αποζημιώσεως, που στηρίζεται στα άρθρα 178 και 215, δεύτερο εδάφιο, προβλέπεται από τη Συνθήκη ως αυτοτελές μέσο έννομης προστασίας το οποίο επιτελεί ιδιαίτερη λειτουργία στο πλαίσιο των μέσων έννομης προστασίας, η άσκησή της εξαρτάται από προϋποθέσεις που έχουν τεθεί ενόψει του ειδικού της αντικειμένου (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Απριλίου 1971, 4/69, Lütticke κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 769) και διακρίνεται από την προσφυγή ακυρώσεως, καθόσον αποσκοπεί όχι στην εξαφάνιση κάποιου συγκεκριμένου μέτρου αλλά στην αποκατάσταση της ζημίας την

οποία προκάλεσε ένα κοινοτικό όργανο κατά την άσκηση των καθηκόντων του (βλ. την απόφαση της 2ας Δεκεμβρίου 1971, 5/71, Zuckerfabrik Schöppenstedt κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 1025). Εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν μπορεί να διατείνεται ότι, όσον αφορά το από 2 Ιουνίου 1993 έγγραφο, παύει να ισχύει η αρχή της αυτοτέλειας της αγωγής αποζημιώσεως, όπως αυτή προκύπτει από την απόφαση Plaumann κατά Επιτροπής, ταυτοχρόνως με τον ισχυρισμό ότι το έγγραφο αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί ως απόφαση.

56 Όσον αφορά το κυρίως υποβαλλόμενο αίτημα αποζημιώσεως, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε διάφορα υπηρεσιακά πταίσματα εξαιτίας της καθυστερήσεως με την οποία επανόρθωσε σοβαρά και ασυγχώρητα σφάλματά της. Πρόκειται, αφενός, για ένα σφάλμα υπολογισμού της Επιτροπής, η οποία έλαβε υπόψη της εσφαλμένο ποσό όσον αφορά το κόστος των διχτυών, ήτοι 6 570 000 FF αντί για 3 500 000 FF, ενώ και τα δύο από τα ποσά αυτά δεν υπερβαίνουν, εν πάση περιπτώσει, το 10 % της επενδύσεως των 91 500 000 FF, και, αφετέρου, για ένα σφάλμα εκτιμήσεως, δεδομένου ότι η Επιτροπή θεώρησε ως «μη προσδιοριζόμενο υλικό» το υλικό για το οποίο είχε στη διάθεσή της, τουλάχιστον όταν εξέδωσε την απόφαση της 30ής Απριλίου 1992, επαρκή στοιχεία.

57 Οι προσφεύγουσες διατείνονται ότι, εξαιτίας των σφαλμάτων αυτών, η καταβολή της ζητηθείσας ενισχύσεως μπόρεσε να πραγματοποιηθεί μερικώς μόλις την 10η Ιανουαρίου 1992, πράγμα το οποίο τις ανάγκασε να ζητήσουν αύξηση του σχετικού δανείου με επιτόκιο 10,06 % για το ελλείπον ποσό. Το δάνειο αυτό αφορούσε ποσό ύψους 1 642 500 FF μέχρι τις 12 Ιουνίου 1992, ημερομηνία καταβολής του εν λόγω ποσού κατόπιν της αποφάσεως της 30ής Απριλίου 1992, και ποσό 1 900 000 FF το οποίο δεν χορηγήθηκε. Υποστηρίζουν ότι η σχέση μεταξύ των διαπραχθέντων σφαλμάτων και της ζημίας που υπέστησαν είναι προφανής.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

58 Εκ προοιμίου πρέπει να υπομνησθεί ότι από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου προκύπτει ότι το απαράδεκτο προσφυγής ακυρώσεως

δεν σημαίνει αυτομάτως ότι είναι απαράδεκτο και ενδεχόμενο αίτημα αποζημιώσεως, καθόσον η αγωγή που προβλέπεται από τα άρθρα 178 και 215 της Συνθήκης είναι αυτοτελής στο πλαίσιο των μέσων έννομης προστασίας του κοινοτικού δικαίου (βλ. την προαναφερθείσα απόφαση Lütticke κατά Επιτροπής, τη διάταξη του Δικαστηρίου της 21ης Ιουνίου 1993, C-257/93, Van Parijs κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-3335, σκέψη 14, και τη διάταξη του Πρωτοδικείου της 17ης Μαΐου 1994, T-475/93, Buralux κ.λπ. κατά Συμβουλίου, μη δημοσιευθείσα στη Συλλογή).

59 Εντούτοις, γίνεται πάντοτε δεκτό, κατ' εξαίρεση από την προεκτεθείσα αρχή, ότι το απαράδεκτο του αιτήματος ακυρώσεως συνεπάγεται το απαράδεκτο του αιτήματος αποζημιώσεως όταν με την αγωγή αποζημιώσεως ζητείται στην πραγματικότητα η ανάκληση ατομικής αποφάσεως που έχει καταστεί απρόσβλητη και η οποία θα είχε ως αποτέλεσμα, αν γινόταν δεκτή, την εξαφάνιση των εννόμων αποτελεσμάτων της εν λόγω αποφάσεως (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 26ης Φεβρουαρίου 1986, 175/84, Krohn κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 753, σκέψεις 32 έως 33, και Pesqueras Echebastar κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 15).

60 Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει καταρχάς ότι με την αγωγή αποζημιώσεως που άσκησαν επικουρικά οι προσφεύγουσες ζητείται στην πραγματικότητα η καταβολή ποσού αντιστοιχούντος ακριβώς σ' εκείνο που αντιπροσωπεύουν τα δικαιώματα τα οποία στερήθηκαν εξαιτίας της προσβαλλομένης αποφάσεως και ότι, συνεπώς, με αυτήν ζητείται εμμέσως η ακύρωση της ατομικής αποφάσεως περί απορρίψεως του αιτήματος χορηγήσεως της χρηματοδοτικής ενισχύσεως, το οποίο είχαν υποβάλει οι προσφεύγουσες.

61 Επομένως, το αίτημα να υποχρεωθεί η Επιτροπή να καταβάλει το ποσό των 1 900 000 FF πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο.

62 Κατά συνέπεια, πρέπει να κηρυχθεί επίσης απαράδεκτο το κύριο αίτημα αποζημιώσεως που υπέβαλαν οι προσφεύγουσες, καθόσον αφορά την καταβολή τόκων υπερημερίας σχετικών με το ως άνω ποσό.

63 Στη συνέχεια, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι με το κύριο αίτημα αποζημιώσεως που υπέβαλαν οι προσφεύγουσες ζητείται, επιπλέον, η αποκατάσταση της ζημίας που υπέστησαν λόγω της καθυστερήσεως με την οποία η Επιτροπή διόρθωσε το σφάλμα το οποίο διέπραξε αρνούμενη να περιλάβει ποσό 6 570 000 FF στο σύνολο της επενδύσεως που μπορούσε να ληφθεί υπόψη όσον αφορά την κοινοτική χρηματοδοτική ενίσχυση. Το αίτημα αυτό είναι παραδεκτό, καθόσον αφορά την αποκατάσταση πταίσματος ανεξαρτήτου από την απόφαση περί χορηγήσεως της ενισχύσεως.

64 Όσον αφορά την ουσία, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει καταρχάς ότι δεν είναι δυνατό να δεχθεί το επιχείρημα της Επιτροπής ότι οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να επικαλούνται καθυστέρηση στην καταβολή της ενισχύσεως εφόσον ουδέποτε είχαν κεκτημένο δικαίωμα σχετικά με την καταβολή της. Το δικαίωμα προς λήψη της ενισχύσεως γεννάται όταν η Επιτροπή αποφασίσει ότι για το σχέδιο για το οποίο ζητείται συνδρομή θα χορηγηθεί χρηματοδοτική ενίσχυση, η οποία υπολογίζεται συμφώνως προς τον ισχύοντα σχετικά κανονισμό και η οποία καταβάλλεται υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από αυτόν.

65 Από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας, κατά την έννοια του άρθρου 215, δεύτερο εδάφιο, εξαρτάται από τη συνδρομή ενός συνόλου προϋποθέσεων όσον αφορά το παράνομο της συμπεριφοράς που προσάπτεται στα κοινοτικά όργανα, την ύπαρξη πραγματικής ζημίας και την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της συμπεριφοράς του οργάνου και της προβαλλομένης ζημίας (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 27ης Μαρτίου 1990, C-308/87, Grifoni κατά ΕΚΑΕ, Συλλογή 1990, σ. I-1203, σκέψη 6, και της 7ης Μαΐου 1992, C-258/90 και C-259/90, Pesquerias De Bermeo και Naviera Laida κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-2901, σκέψη 42).

66 Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η Επιτροπή δέχθηκε, με το υπόμνημά της ανταπαντήσεως, ότι διέπραξε σφάλμα παραλείποντας να εγκρίνει, με την απόφασή της της 20ής Δεκεμβρίου 1990, το ποσό των 6 570 000 FF, το οποίο συντίθεται από δύο επί μέρους ποσά: 3 500 000 FF αφορώντα το κόστος των διχτυών και 3 070 000 FF αφορώντα μη προσδιοριζόμενες προϋπολογισθείσες δαπάνες.

67 Όμως, καθόσον το αίτημα των προσφευγουσών αφορά την αποκατάσταση της ζημίας που διατείνονται ότι υπέστησαν εξαιτίας της καθυστερήσεως με την οποία η Επιτροπή διόρθωσε το σφάλμα το οποίο διέπραξε αρνούμενη να λάβει υπόψη για τον υπολογισμό της κοινοτικής ενισχύσεως ποσό 3 070 000 FF αφορών μη προσδιοριζόμενες προϋπολογισθείσες δαπάνες, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι για το σφάλμα αυτό ευθύνονται, τουλάχιστων μερικώς, οι προσφεύγουσες, διότι παρέλειψαν να προσδιορίσουν με την αίτησή τους περί χορηγήσεως συνδρομής τα σχετικά με το ποσό αυτό στοιχεία. Δεδομένου ότι για το εν λόγω σφάλμα ευθύνονται οι προσφεύγουσες, η καθυστέρηση στη διόρθωσή του από την Επιτροπή δεν μπορεί να συνιστά πταίσμα ικανό να οδηγήσει σε ευθύνη της Επιτροπής. Επομένως, το αίτημα αποζημιώσεως πρέπει να απορριφθεί ανάλογα.

68 Κατά τα λοιπά, το αίτημα των προσφευγουσών αφορά αποκατάσταση της ζημίας που φέρεται ότι υπέστησαν λόγω της καθυστερήσεως με την οποία η Επιτροπή διόρθωσε το σφάλμα το οποίο διέπραξε εκτιμώντας ότι δεν μπορούσε να λάβει υπόψη, όσον αφορά την κοινοτική συνδρομή, ποσό 3 500 000 FF σχετικά με το κόστος των διχτυών. Συναφώς, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει, αφενός, ότι από το χορηγηθέν από την Επιτροπή έντυπο «Ανακεφαλαιωτικός πίνακας των προβλεπόμενων δαπανών», το οποίο συναπτόταν στην αίτηση χορηγήσεως της ενισχύσεως, προκύπτει ότι οι προσφεύγουσες ανέγραψαν στο σημείο «Δίχτυα αλιείας» ποσό 3 500 000 FF και, αφετέρου, ότι σε υποσημείωση του εν λόγω εγγράφου διαλαμβάνεται ότι το κόστος των διχτυών αλιείας γίνεται δεκτό μέχρι του 10 % του κόστους της επενδύσεως χωρίς τους φόρους. Συνεπώς, οι προσφεύγουσες ουδόλως ευθύνονται για το σφάλμα που διέπραξε η Επιτροπή, η οποία είχε την υποχρέωση να το διορθώσει το γρηγορότερο μόλις πληροφορήθηκε την ύπαρξή του.

69 Πρέπει όμως να γίνει δεκτό ότι, ήδη από 1ης Φεβρουαρίου 1991, η γαλλική Διεύθυνση Θαλάσσιας Αλιείας είχε επισημάνει το σφάλμα αυτό στην Επιτροπή, γνωστοποιώντας της ιδίως, όσον αφορά τις μη εγκριθείσες δαπάνες, ότι το ποσό των 3 500 000 FF που περιλαμβανόταν στο παράρτημα C3 του ανακεφαλαιωτικού πίνακα δαπανών σχετικά με το κόστος των διχτυών δεν υπερέβαινε το 10 % του συνόλου της επενδύσεως. Ομοίως, από το έγγραφο της 25ης Φεβρουαρίου 1991, το οποίο απηύθυνε η Siditho στην προσφεύγουσα Cobrecaf,

συνάγεται ότι η Επιτροπή γνώριζε σαφώς ότι ένα σφάλμα υπολογισμού την οδήγησε να αρνηθεί να λάβει υπόψη το κόστος των διχτυών κατά τον καθορισμό των δυνάμενων να εγκριθούν δαπανών όσον αφορά τον υπολογισμό της ζητηθείσας συνδρομής. Η Επιτροπή άφησε να περάσουν δεκαπέντε μήνες μέχρις ότου δεχθεί, χωρίς άλλο σχόλιο, να περιληφθεί το κόστος των διχτυών στην κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή, με την απόφασή της της 30ής Απριλίου 1992.

70 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε υπηρεσιακό πταίσμα για το οποίο υπέχει εξωσυμβατική ευθύνη παραλείποντας να διορθώσει, εντός ευλόγου χρόνου, το σφάλμα το οποίο δέχεται ότι διέπραξε. Πράγματι, το γεγονός ότι άφησε να περάσουν δεκαπέντε μήνες μέχρις ότου διορθώσει ένα προφανές σφάλμα συνιστά πρόδηλη έλλειψη επιδείξεως επιμελείας εκ μέρους της Επιτροπής (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 30ής Ιανουαρίου 1992, C-363/88 και C-364/88, Finsider κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-359, σκέψη 22).

71 Το εν λόγω σφάλμα προξένησε βλάβη στις προσφεύγουσες, καθόσον το αφορών το κόστος των διχτυών μέρος της κοινοτικής ενισχύσεως καταβλήθηκε μόλις στις 12 Ιουνίου 1992 αντί της 10ης Ιανουαρίου 1992, ημερομηνία καταβολής της ενισχύσεως της οποίας η χορήγηση εγκρίθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 1990.

72 Η βλάβη την οποία υπέστησαν με τον τρόπο αυτό οι προσφεύγουσες αποτιμάται στο ποσό των τόκων που αναλογούν στο ποσό των 875 000 FF για το χρονικό διάστημα από 10 Ιανουαρίου 1992 μέχρι 12 Ιουνίου 1992, με επιτόκιο 8 % ετησίως, ενόψει των κριτηρίων τα οποία λαμβάνει ως βάση το Δικαστήριο όσον αφορά τα αιτήματα επιδικάσεως τόκων (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 26ης Ιουνίου 1990, C-152/88, Sofrimport κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-2477, σκέψη 32, και της 19ης Μαΐου 1992, C-104/89 και C-37/90, Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-3061, σκέψη 35).

Επί των δικαστικών εξόδων

73 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα. Επειδή οι προσφεύγουσες ηττήθηκαν όσον αφορά το ουσιώδες μέρος της προσφυγής και η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη τους στα δικαστικά έξοδα, το Πρωτοδικείο κρίνει δίκαιο ότι οι προσφεύγουσες πρέπει να φέρουν τα δικά τους έξοδα καθώς και, εις ολόκληρον, το ένα τέταρτο των εξόδων της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει ως απαράδεκτη την προσφυγή καθόσον με αυτή ζητείται η ακύρωση της αποφάσεως της 2ας Ιουνίου 1993.

2) Απορρίπτει ως απαράδεκτη την προσφυγή καθόσον με αυτή ζητείται η καταβολή του υπολοίπου της ζητηθείσας συνδρομής.

3) Υποχρεώνει την Επιτροπή να καταβάλει στις προσφεύγουσες τόκους προς 8 % ετησίως επί του ποσού των 875 000 FF για το χρονικό διάστημα από 10 Ιανουαρίου 1992 μέχρι 12 Ιουνίου 1992.

4) Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.

5) Οι προσφεύγουσες φέρουν τα δικά τους δικαστικά έξοδα καθώς και, εις ολόκληρον, το ένα τέταρτο των εξόδων της Επιτροπής. Η Επιτροπή φέρει τα τρία τέταρτα των εξόδων της.

Lenaerts Schintgen García-Valdecasas

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 15 Μαρτίου 1995.

Ο Γραμματέας Ο Πρόεδρος

H. Jung K. Lenaerts